Casele Schlatter și Parcelarea Franz Boehacker, fosta Aleea Carmen Sylva

Extrase din:

- Oana Marinache, Arhitur – Strada Brezoianu și zona Grădinii Cișmigiului, Asociația și Editura Istoria Artei, 2024
- https://arhivadearhitectura.ro/locuinta/casa-schlatter/
- https://arhivadearhitectura.ro/locuinta/parcelarea-boehacker/

În 1846 Lazăr Kalinderu cumpără embaticul de la Nicolae și Nuțu Jupaniotu, iar în 1950 vinde proprietatea vornicului Dimitrie Mănescu. Acesta o cumpărase de fapt pentru arhitectul **Johann Schlatter**, care nu ar fi putut să o cumpere personal, fiind cetățean străin. În 1863 Elena Mănescu dă o declarație că banii au fost într-adevăr ai lui Schlatter. În 1865 moare arhitectul Johann Schlatter, iar în 1885 văduva lui Schlatter și copiii lor ies din indiviziune.

Proprietatea sa, în partea nord-estică a grădinii Publice, ar fi astăzi demarcată de Aleea Șipotul Fântânilor și Poiana Narciselor. Credem că pe proprietate se aflau deja case, pe care le va numi „vechi", și le va repara în 1855. O parte din istoricii orașului vor delimita proprietatea sa și o vor prezenta chiar sub numele de „Grădina Șlater".

După moartea arhitectului, survenită în 1865, nu cunoaștem documente de vânzare sau alte intervenții făcute de văduva sa. Ultimele informații datează din 18 mai 1890, când Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice decide achiziția proprietății ei cu două case, și în 21 aprilie se semnează contractele, intenționându-se ca aici să se clădească Institutele de Anatornie și Fiziologie.

În 1893 terenul intră prin licitație în proprietatea arhitectului **Franz Boehacker**, care proiectează aici o parcelare cu 7 case, una dintre ele, centrală, păstrând-o pentru familia sa.

Franz Boehacker a fost un antreprenor de construcții austriac, născut la Viena în 1846, absolvent de Școala de meserii și Școala de Arte Frumoase din Viena. A lucrat la Sofia Palatul Prințului de Battemberg și a fost adus la Sinaia pentru decorația exterioară a Castelului Peleș. La București a fost antreprenorul Pasajului Macca- Villacrose, Hotel de France, Școala de Poduri și Șosele, decorator al Ateneului.

În 1893 ridică casa principală (centrală) ce amintește de castelul Peleş, cu un bazin în față, cea a familiei Boehacker (nr. 15). În 1894 ridică în 2 etape restul de 6 case, realizând de fapt o parcelare privată, cu alee privată. Chiriașii lor erau persoane pensionare, pentru care statul suporta o parte din costuri: Ștefan Meitani la nr. 3, Elena Cantemir la nr. 4, dna. Costescu la nr. 1. Astăzi mai există patru case pe strada Șipotul Fântânilor, fosta Alee Carmen Sylva, iar celelalte au fost înlocuite cu alte construcții.

În 1906 are loc succesiunea averii lui Franz Boehacker, proprietatea fiind moștenită de văduva sa, Arethi Brandt; aceasta moare în 1932 la 65 de ani. În 1933 succesiunea averii Arethiei este moștenită de sora sa, Valeria Wilhelmina și de fratele său, inginerul Iulius Brandt, născut în țară în 1873, cetățean român din 1901.

Citate din amintirile de familie ale Cristinei Braikoff Zaman: „Toate casele de pe această alee fuseseră clădite și erau în proprietatea constructorului Boehacker. După moartea, sa toată averea a revenit soției, Areta Boehacker, născută Brandt. Aleea se compunea din câte 2 clădiri pe o parte și pe alta, cu parter şi etaj, ale căror apartamente erau închiriate, iar aleea se înfunda într-o curte cu un havuz în care înotau pești aurii. Acolo era casa particulară a Aretei în stil de casa boierească."

Casele din Aleea Carmen Sylva (acum strada Șipotul Fântânilor)

Strada Șipotul Fântânilor Nr. 9, fost E/nr. 1: Imobil Inginer Iuliu Brandt. În 1933 începe demersurile, dar se pune problema exproprierii pentru lărgirea Pieței Regale; 1935 planuri, arh. Emil Nădejde (respinse); sunt redepuse ale arh. State Baloșin; 1946 bloc cu 4 etaje, demisol și mezanin, aripa stângă complet deteriorată, un apartament de la demisol mai era locuibil. În 1946 reparații radicale la etajele 2, 3, 4, arh. Traian Chițulescu. Iuliu s-a stabilit în casa surorii sale, Valeria Brandt, de la nr. 7. A fost internat în lagăr pentru că folosise în 1941 un pașaport german.

Strada Șipotul Fântânilor Nr. 11, fost D/3: proprietar Wilhelm Herman Brandt, născut în 1871 în București, inginer, a murit în 1944. Wilhelm și fiii săi au fost cetățeni germani, fetele însă au dobândit cetățenia română prin căsătoriile făcute. Aici au locuit: Iancu Panzer la etaj și Tudor Mușatescu, scriitor la parter și subsol; afectat de bombardamente, reparat de chiriași.

Strada Șipotul Fântânilor Nr. 13, fost A/5: proprietar Valeria Wilhelmina Brandt. În 1945 Valeriei Brandt din Aleea Carmen Sylva nr. 5, 6 și 7, i se pune sub sechestru întreaga avere pe motiv că ar fi bunuri ale inamicilor statului. Ea afirmă că este născută în România; În 1946 i se restituie proprietățile.

Strada Șipotul Fântânilor Nr.15, fost 7: proprietatea Franz Boehacker (1894-1932); proprietatea Valeria Wilhelmina Brandt (din 1933). Valeria Arety Paula Brandt a divorțat în 1934 și s-a recăsătorit în 1935 cu ing. constructor A. Nedelcu. Ei au locuit în str. Sandu Aldea nr. 35 și în Băilești, dar au revenit în Aleea Carmen Sylva 7 după ce au fost sinistrați; au mai locuit cu Gh. Mitache (subsol), prof. Cr. Mironescu (sinistrați din Cobălcescu 35), Emil Preda, V. Demetrescu (sinistrat din Câmpineanu 46).

Strada Șipotul Fântânilor Nr. 8, fost B/6: proprietatea Valeria Wilhelmina Brandt; închiriat parter prof. Vasile Bădulescu, etaj col. Ralea. Imobilului i-a mai fost adăugat un nivel.

Strada Șipotul Fântânilor Nr. 6, fost C/4: proprietar Wilhelm Herman Brandt; a fost distrus aproape complet de bombardamente în 1944.

Strada Șipotul Fântânilor Nr. 4, fost F/2: Imobil ing. Iuliu Brandt; proprietatea Julie Brandt, soție de inginer, Aleea Carmen Sylva nr. 1-2. A ars până la temelie în bombardamentele din 1944.

(Property INDEX, 2024)